

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELĂ SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRĂTOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Purga imobilelor expropriate pentru cauză de utilitate publică
de d-l Iuliu Dragomirescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Administrația Cassei școalelor cu V. Protopopescu.*

Curtea de apel din București, secțiunea I: Ilie R. Boroș și Maria Șeitan cu Cicerone Boroș și Victoria Boroș.

Purga imobilelor expropriate pentru cauză de utilitate publică

Se pot ivi în practică două situațiuni, pentru creditorii privilegiați sau ipotecari, după cum îndemnizarea rezultată din expropriere se realizează prin bună înțelegere sau prin hotărârea juriului.

Legea de expropriere aduce câteva derogățiuni de la sistemul nostru ipotecar. Art. 23 din legea exproprierei obligă administrațiunea, pentru a putea desface proprietățile de privilegii, ipoteci sau alte drepturi ale terților, să ceară transcrierea hotărârei prin care se expropriază fondul în condicele respective ale tribunalului. În termen de 15 zile, după îndeplinirea formalităților prescise prin acest articol, îndrituiții vor cere și tribunalul va face înscrierea privilegiilor, ipotecilor sau altor drepturi.

Dacă îndrituiții nu vor fi cerut înscrierea în termenul prescis mai sus, atunci imobilul expropriat va fi liberat de orice privilegii, ipoteci sau alte drepturi, fără prejudiciul drepturilor femeilor, nevrâstnicilor și altor interziși asupra sumei de indemnizare convenită proprietarului expropriat.

Să nu se creadă însă că creditorii, chiar dacă au cerut înscrierea drepturilor lor în termen de 15 zile dela transcrierea hotărârei, au dreptul să-și mențină ipoteca sau privilegiul asupra imobilului expropriat, chiar după judecata de expropriere. Creditorii diligenți nu au alt drept decât de a interveni în instanța arbitrală și a fi ascultați la fixarea indemnizării.

zării. Și pentru a putea avea și această favoare, se cere încă o condițiune, și anume aceea de a se înfățișa în termen de 10 zile dela data notificărei de expropriere la administrațiune. La din contra, spune art. 33, ei nu mai vor fi ascultați la fixarea indemnizării.

Hotărârile de expropriere degreveză imobilul de orice ipotecă, privilegiu sau drepturi de orice natură, întrucât imobilul intră în proprietatea și posesiunea Statului și Statul nu poate să aibă un domeniu public sau privat încărcat de sarcini. Rămâne însă creditorilor, cari și-au înscris drepturile în termen util, dreptul asupra sumei rezultate din expropriere. Administrațiunea nu poate să soldeze această sumă, în caz când sunt astfel de pedici declarate, ci e mai prudent să o consemneze la Cassa de depuneri și consemnațiuni, pentru ca arbitrul președinte să o împartă conform dreptului comun.

Dacă însă creditorii nu și-au înscris ipoteca sau privilegiul în termenul fatal de 15 zile, dela data transcripțiunei, conform art. 24, și dacă nu s'au arătat la administrațiune în termen de 10 zile, dela data notificărei hotărârei conform art. 33, atunci administrațiunea nu mai poate fără arbitrar și șicană, să rețină mai departe sumele rezultate din expropriere. Ar fi să se violeze caracterul constituțional al legii, care prevede că indemnizarea să se acorde de urgență și fără dificultăți.

Art. 35 impune autorității să facă oferte pentru suma hotărâtă ca indemnizare atât proprietarilor cât și terților interesați. Este negreșit vorba de terți care s'au arătat în termenele menționate mai sus, și prin terți se înțelege firește și creditorii care s'au arătat în termenele prevăzute de art. 24 și 33. Căci chiar dacă ar exista ipoteci, privilegii sau drepturi anterior înscrise, și dacă creditorii nu și-au manifestat voința de a și menține drepturile lor legale cu ocaziunea fixărei indemnizărei sau a repartiției ei, administrațiunea nu are să țină socoteală de ele. Ea trebuie să plătească indemnizarea, căci altfel se expune la acțiune în daune pentru abuzul său de drept sau refuzul său de plată.

Efectul hotărârei de expropriere am spus, că este decisiv. Se degreveză imobilul de orice ipotecă convențională sau legală, privilegii, uz, uzufruct, abitație, chirie, arendă și altele, dacă s'au arătat în termenul legal sau au fost arătate de către proprietar. La din contra, fost proprietarul va rămâne singur răspunzător către aceștia, cu suma rezultată drept indemnizare. Se merge și mai departe (De Lalleau), *Traité de l'expropriation pour cause d'utilité publique*, Paris, 1892, pag. 293 sq), și se acordă dreptul terților interesați să facă opoziție la plata indemnizării care a fost fixată și drepturile lor sunt păstrate asupra cuantumului acestei sume. Dacă ei lasă a se plăti această indemnitate fără a se manifesta, nu vor mai avea recurs împotriva administrațiunii, nici drept asupra imobilului, și nu vor mai avea decât o acțiune personală împotriva fostului detentor al imobilului care poate să fie insolubil. De Lalleau însă crede că terții nu mai au nici o acțiune, dacă nu s'au arătat în termenele fatale, nici în contra administrațiunii, nici chiar în contra proprietarului, întrucât legea spune că nu mai au dreptul a fi ascultați la fixarea indemnității. Și numai această soluțiune este juridică.

Unele autorități ridică la noi o dificultate rezultând din art. 25 din legea Creditului funciar, care prevede că «transmisiunea imobilului angajat, fie prin vindere, zestre, donațiune, *expropriatiune* sau orice altfel de alienațiuni sau transacțiuni, nu descarcă acel imobil de obligațiunile luate către Creditul funciar. Imobilul angajat poate fi însă înlocuit printr'un alt imobil de aceeași natură și de o valoare echivalentă, de se va primi aceasta de consiliul de administrațiune».

Am arătat că efectul sentinței de expropriere este degrevarea absolută a imobilului de orice ipotecă, privilegiu sau alte drepturi. Cum se conciliază însă dispozițiunea legii exproprierii cu dispozițiunea art. 25 din legea Creditului? Căci după acest articol nici chiar exproprierea nu descarcă imobilul de obligațiunile luate către Creditul funciar. Poate consiliul de administrațiune să admită degrevarea imobilului expropriat, *însă numai dacă vrea*. Și cum voința variază și este arbitrară, am putea vedea la un moment dat refuzându-se această degrevare și imobilul rămânând în mâinile administrațiunii grevat de ipoteca Creditului. Dar este conceptibil?

Chestiunea se rezolvă mai ușor atunci când se expropriază un întreg fond grevat, întrucât administrațiunea n'are decât să ofere Creditului suma integrală cu care a împrumutat pe proprietar. Când însă se expropriază numai o parte din imobil, atunci nu se poate oferi Creditului nici partea proporțională cu imobilul expropriat, întrucât Creditul poate, fie să refuze reducerea ipotecei, fie să susțină principiul general al indivizibilității ipotecei. Și dacă Creditul refuză? Administrațiunea să nu aibă nici o putere și să fie lăsată la dispozițiunea unui creditor recalcitrant?

Mai întâi, nu este lămurită chestiunea dacă Creditul este dispensat de obligațiunile de ași înscrie ipotecile și a se arăta în termenele prevăzute de art. 24 și 33 din legea de expropriatiune. Noi credem că nu este de loc dispensat, întrucât art. 25 nu e cate-

goric. Dar dacă creditul refuză degrevarea? Nu este cu putință ca imobilul să rămână grevat în mâinile administrațiunii.

Printr'un abuz de drept, unele autorități, ca să se pună la adăpost de consecințele legii creditului, recurg la mijlocul violent de a refuză plata indemnizării până când proprietarul fondului expropriat nu degreveză el însuși imobilul expropriat de ipoteca creditului. Dar acest mod este artificial, întrucât dacă proprietarul se isbește de rezistența creditului, el nu poate nici-odată îndeplini oficiul care incumbă în mod exclusiv administrațiunii. Căci este straniu, ca administrațiunea care are puterea să priveze pe cineva de dreptul său inviolabil de proprietate, să nu poată să priveze pe un creditor de un drept de creanță. În tot cazul suma rezultată din expropriere nu poate fi refuzată de administrațiune numai pentru un astfel de motiv super-fiscal. Cel mult administrațiunea poate reține din suma rezultată din expropriere o sumă proporțională cu partea din imobilul expropriat, punând-o la dispozițiunea creditului dacă s'a arătat în termenele prevăzute de art. 24 și 33 din legea exproprierii. Dacă nu s'a arătat, ca și ceilalți creditori ipotecari, atunci administrațiunea nu are dreptul să oprească nici o sumă, întrucât imobilul său s'a degrevat prin faptul sentinței de expropriere; dacă creditul s'a arătat, atunci conform art. 63 din legea exproprierii se cuvine ca autoritatea să consemneze suma și tribunalul să o împartă după dreptul comun.

Căci a forța pe proprietarul expropriat sub pedeapsă de a nu i se libera indemnizarea pentru fondul său pierdut, să obțină el dela credit degrevarea imobilului este a'l forța să facă imposibilul. Proprietarul nu are nici o acțiune împotriva creditului. Pe de altă parte administrațiunea reținând în mod abusiv suma care reprezintă valoarea fondului întotdeauna mai mare decât *prorata* creditului, până când proprietarul forțează creditul să i degreveză porțiunea expropriată, comite o ilegalitate și o absurditate juridică, iar proprietarul poate obliga administrațiunea să execute hotărârea de fixare a indemnizării.

De alt-fel, această sumă nu s'ar putea libera întregă creditului, încru cât administrațiunea s-ar vedea expusă la o acțiune recursorie din partea expropriatului, căci a livrat însuși fondul proprietății unui creditor, sau a forțat pe expropriat să plătească o datorie a sa care ar fi altfel exigibilă în cine știe ce termen, după convențiunile existente.

Pînă urmăre autoritatea trebuie să libereze expropriatului, fără cea mai mică întârziere și fără cea mai mică dificultate, indemnizarea pentru fondul său expropriat, întrucât nu s'ar izbi de contestațiunile vre-unor creditori privilegiați, sau ale creditului, care s-au arătat înși în termenele legale, sau cel puțin de po-

priri survenite până în momentul plății. Interpretându-se în mod rățăcit legea creditului și reținându-se expropriatului indemnizarea sa, afară de cazurile de ignoranță sau de rea credință pe carenici nu le presupunem, se echivalează cu o samavolnicie, mai ales când administrațiunea a și luat în stăpânire proprietatea privată și i-a dat utilitatea publică pe care a crezut-o necesară, fără formele care garantează respectul dreptului de proprietate.

Iuliu Dragomirescu

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 4 Februarie 1915

Președînța d-lui C. R. Manolescu, președinte

Administrația Cassei Școalelor cu V. Protopopescu

ACȚIUNE ÎN REPETIȚIUNE. — PARTE CONTRACTANTĂ. — PLATA LUCRULUI NEDATORAT. — CONVENȚIUNE BAZATĂ PE O CAUZĂ ILICITĂ. — CONDICȚIO IN DEBITI. — ART. 992, 993 ȘI 1092 C. CIV.

Executarea unei obligațiuni întemeiată pe o cauză ilicită sau contrară bunelor moravuri nu poate da loc la o acțiune în repetițiune din partea aceluia care a cunoscut, atunci când a executat obligațiunea, că cauza este ilicită, deoarece nimeni nu 'și poate întemeia un drept pe propria sa turpitudine.

No. 79. — Respins recursul făcut de administrația Cassei școalelor, contra sentinței No. 459 bis, din 1909, a tribunalului Ilfov, secția IV, în proces cu V. Protopopescu.

S'au ascultat: d-l avocat M. Cireșanu, pentru recurentă, în desvoltarea motivelor de casare; d-nii avocați I. Boteni și P. Sadoveanu, pentru intimat, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Exces de putere, greșită interpretare a art. 966, 968 combinat cu art. 992, 993 și 1092 c. civ. În adevăr deși din textele sus citate rezultă că dacă o plată s'a făcut pe baza unei obligațiuni isvorâtă din o clauză ilicită, cel care a plătit are acțiune în repetiție, totuși tribunalul găsește că obligațiunea având de bază o cauză ilicită față de ambele părți a putut să fie ratificată prin faptul plății, lucru contrar tuturor principiilor de drept, deoarece ceea ce e nul dela început, nu se poate confirma sau ratifica».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului, tribunalul judecând ca instanță de apel, a re-

format cartea de judecată No. 2428 din 1908, a judelei ocolului IV din București, și a respins acțiunea prin care recurentul minister cerea ca intimatul V. Protopopescu să fie obligat să-i restituie suma de 2.518 lei, ce 'i-a plătit pe baza unei obligațiuni având o cauză ilicită și anume insistențele puse de intimat spre a determina pe o anumită persoană să dăruiască ministerului averea sa pentru înființarea unei instituțiuni culturale ;

Având în vedere că, pentru a respinge acțiunea, tribunalul a constatat între altele, că ministerul a cunoscut că cauza acelei obligațiuni este ilicită, atunci când a plătit o parte din suma ce se obligase a plăti, sumă a cărei restituire o cere acum ;

Considerând că executarea unei obligațiuni întemeiată pe o cauză ilicită sau contrară bunelor moravuri nu dă loc la acțiunea în repetițiune din partea aceluia care a cunoscut, atunci când a executat obligația, că cauza este ilicită, de oarece nimeni nu 'și poate întemeia un drept pe propria sa turpitudine ;

Că, în acest caz, nu sunt aplicabile regulele prevăzute de art. 992, 993 și 1092 c. civ., relativ la restituirea plății nedatorite, de oarece, în caz când acela care a executat obligația a cunoscut că cauza obligației este ilicită, nu se poate zice că a plătit din eroare aceea ce datora, pentru a putea să exercite condicțio in debiti ;

Că, în speță, tribunalul constatând că ministerul a cunoscut că obligația sa este bazată pe o cauză ilicită atunci când a plătit intimatului suma pe care o repetă, cu drept cuvânt a respins acțiunea întentată de minister, fără a viola articolele citate în motivul de casare ;

Că prin urmare, acest motiv de casare este neîntemeiat.

Asupra motivului II de casare :

«Violarea autorității lucrului judecat. Deși din sentința tribunalului Ilfov, secția II, cu No. 597 din 1907, rezultă că s'a respins acțiunea d-lui Protopopescu, prin care se cerea plata restului de onorar, cuvenit d-sale și isvorât din o cauză ilicită, deși din această sentință rezultă că e lucru judecat în privința nulității convenției bazată pe o asemenea cauză, totuși tribunalul prin sentința menționată nesocotește autoritatea lucrului judecat, admitând apelul d-lui Protopopescu, și respingând acțiunea Cassei școalelor, prin care se cerea repetirea unei sume plătite pe baza unei obligațiuni ilicite și deci nulă».

Considerând că odată stabilit că ministerul nu poate să repete aceea ce a plătit pe baza unei obligațiuni având o cauză ilicită, sentința tribunalului se menține pe acest motiv și deci nu poate fi vorba de violarea autorității lucrului judecat rezultând din sentința No. 597 din 1907, prin care s'a constatat că convenția dintre recurent și intimat are o cauză ilicită și prin care s'a respins, pentru acest motiv, acțiunea prin care intimatul pretindea că ministerul să-i plătească restul de onorar;

Că, prin urmare, fiind neîntemeiat și acest ultim motiv de casare, recursul cată să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 8 Ianuarie 1915

Președinta d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Ilie R. Boros și Maria Șeitan cu Cicerone Boros și Victoria Boros

PATERNITATE ȘI FILIAȚIUNE. — ORDINE PUBLICĂ. — CONVENȚIUNI SAU RENUNȚĂRI RELATIVE LA FILIAȚIUNE. — CONFȘINȚIREA UNEI STĂRI DE FAPT. — ART. 236, 287 ȘI URM. C. CIV.

PATERNITATE ȘI FILIAȚIUNE. — LEGITIMARE. — CĂSĂTORIE SUBSEQUENTĂ. — FORȚĂ PROBANTĂ ERGA OMNES. — PROBA CONTRARIE. — ADMISIBILITATE. — ART. 304 C. CIV.

SERVICIU ÎNTRE FRĂȚI. — GRATUITATE — DAGA POT DA NAȘTERE LA O ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE.

¹⁰ Cu toate că chestiunile de filiațiune fiind de ordine publică, orice convențiune sau renunțare asupra lor este nulă, totuși acest principiu nu 'și poate avea aplicarea decât atunci când prin acele convențiuni sau renunțări s'ar crea o situațiune falsă, consimțindu-se sau convenindu-se la o filiațiune care nu există, iar nici decum când prin ele se recunoaște o stare de fapt conformă cu adevărul.

²⁰ Cu toate că actul de legitimare prin căsătorie subsequentă, ca orice act de stare civilă, are forță probantă erga omnes, că copilul are de mamă și de tată pe aceia care 'l-au recunoscut, totuși această forță poate fi dărâmată prin proba contrarie de oricine are interes moral sau material spre a stabili falșitatea recunoașterii că copilul nu aparține aceloră cari 'l-au recunoscut probă care se poate face atât prin martori cât și prin simple prezumțiuni.

³⁰ Serviciile făcute dela frate la frate nu pot fi privite decât ca gratuite și ele nu pot da naștere unei acțiuni în justiție.

No. 1. — Respinge ca nefondate apelurile făcute de

către Ilie Boros, Maria Șeitan și Cicerone Boros, contra sentinței civile a tribunalului Ilfov, secțiunea II, cu No. 127 din 1914.

S'au ascultat d-nii avocați P. Missir și Em. Pantazi, din partea apelantului Cicerone Boros, și d-nii avocați Take Ionescu și D. Comșa, din partea apelanților Maria Șeitan și Ilie R. Boros.

Curtea,

Asupra apelului făcut, prin petițiunea înregistrată la No. 541 din 1914, de către Ilie R. Boros și Maria Șeitan, în contra sentinței tribunalului Ilfov, secția II-a cu No. 127 din 1914, prin care li s'a respins acțiunea în anularea legitimării îndreptată contra lui Cicerone P. Boros și Victoria Boros și acțiunea bănească făcută numai contra lui Cicerone Boros precum și asupra apelului introdus prin petițiunea înreg. la No. 496 din 1914 de către Cicerone P. Boros în contra aceleiași sentințe, prin care i s'a respins acțiunea pentru bani pornită în contra lui Ilie R. Boros.

Având în vedere că din actele aflate în dosarul cauzei, din cele prezentate în instanță, precum și din concluziunile orale și scrise ale părților, se constată în fapt următoarele :

Cicerone P. Boros în calitate de singur moștenitor ca fiu legitimat prin căsătorie subsequentă al decedatului Petre Boros intentează, prin petițiunea înregistrată la No. 11255 din 1 Iunie 1912, adresată tribunalului Ilfov, acțiune contra lui Ilie R. Boros, cerând obligarea acestuia la plata sumei de 42.628 lei și 57 bani cu dobânzi, sumă cu care se susține că Petre Boros ca frate a împrumutat pe Ilie R. Boros între anii 1891 și 1903, pentru ca acesta să-și continue studiile la Paris.

Ilie R. Boros, la rândul său intentează împreună cu sora sa Maria Șeitan la tribunalul Ilfov prin petițiunea înregistrată la No. 21684 din 31 Octombrie 1912, acțiune în contra lui Cicerone P. Boros prin care cer ca să se declare anulată legitimarea ce s'a făcut în persoana acestuia de către Petre P. Boros, cu ccaziunea căsătoriei sale cu Victoria Bărbuceanu și de către aceasta prin declarațiunile lor din actul de căsătorie No. 769 din 9 Septembrie 1888 al Ofișerului stării Civile din București, acțiune în care au introdus mai târziu ca pârâtă și pe Victoria P. Boros fostă Bărbuceanu.

Ilie R. Boros, prin petițiunea înregistrată la No. 21.740 din 31 Octombrie 1912, face și o acțiune

reconvențională prin care cere, că dacă se vor găsi întemeiate pretențiunile lui Cicerone P. Boros contra sa, să fie și acesta obligat la rândul său, ca să-i plătească suma de 40.000, din cari 10.000 lei reprezentând valoarea serviciilor, pe cari le-a adus fratelui său Petre Boros, pe când dânsul, — Ilie Boros, — se afla la Paris, efectuându-i comenzi de marfă de fierărie din străinătate, ajutându-l astfel în mersul afacerilor sale comerciale din București, și 30.000 lei reprezentând valoarea mărfurilor rămase în magazinul de fierărie din București al lui Petre Boros, marfă care forma partea sa de moștenire egală cu a acestuia în succesiunea defunctului lor frate Radu Boros.

Tribunalul Ilfov secția II întrunind toate aceste acțiuni și judecându-le le-a respins ca nefondate prin sentința No. 126 din 6 Martie 1914, în contra căreia Cicerone P. Boros pe de o parte și Ilie Boros și Maria Șeitan, pe de alta, au declarat apelurile de față asupra cărora Curtea urmează a se pronunța astăzi.

Având în vedere că chestiunea pe care trebuie să o examineze Curtea, în prealabil, este aceea relativă la acțiunea în contestarea legitimării făcută de Ilie Boros și Maria Șeitan în persoana lui Cicerone Boros, deoarece sorgintea acțiunilor pecuniare ce și-au intentat reciproc Cicerone Boros și Ilie Boros, rezidă în chestiunea de a se ști dacă Cicerone Boros este moștenitorul defunctului Petre Boros și al Victoriei Bărbuceanu, devenită Petre Boros, de cari Cicerone a fost legitimat :

Având în vedere că, Ilie Boros și Maria Șeitan, susțin că copilul Cicerone, prevăzut în actul de naștere No. 3356 din 1884, al Ofițerului stării civile din București și legitimat de către Petre Boros și Victoria Bărbuceanu, prin actul de căsătorie No. 769 din 1888, al aceluiași Ofițer de stare civilă, nu este copilul născut din raporturile nelegitime ale numiților înainte de a se căsători, ci al Victoriei Dumitrescu ;

Că, declarațiunea din actul de căsătorie, prin care viitorii soți recunosc pe Cicerone ca fiu al lor, este frauduloasă și întru cât, în drept, legitimarea nu poate avea loc, de cât în persoana unui copil eșit din raporturile ilegite ale viitorilor soți, legitimarea de față este inexistentă și cer anularea ei ;

Având în vedere că reclamanții în contestarea legitimării spre a dovedi declarațiunea frauduloasă a recunoașterii din actul de căsătorie, au invocat o serie de prezumpțiuni, trase din actul de naștere al

copilului Cicerone și în mod subsidiar, au cerut li să admită proba cu martori spre a stabili : 1) că Victoria Bărbuceanu, devenită prin căsătorie Victoria Boros, n'a fost nici o dată însărcinată și deci n'a avut nici o dată copil ; 2) că copilul Cicerone, născut în anul 1884 luna Septembrie 29, al cărui act de naștere poartă No. 3356, este copilul Victoriei Dumitrescu, ficia lui Dumitru Cărciumaru Sin Voicu, născută în anul 1864 Iunie 2 ; 3) că acesta este copilul care a fost legitimat, prin actul de căsătorie No. 769 din 1888, de către Petre Boros și Victoria Bărbuceanu ;

Având în vedere că, Cicerone P. Boros, în primul rând, a obiectat că reclamanții sunt decăzuți din dreptul de a mai contesta legitimarea sa, întrucât ei prin diferite acte publice și private, atât anterioare cât și posterioare intentării acțiunii de contestarea legitimării și pronunțării hotărârii de la prima instanță l-au confirmat în calitate de fiu și moștenitor al defunctului Petre R. Boros și al Victoriei Bărbuceanu, devenită soția acestuia, tratându-l continuu ca atare ;

Considerând că întradevăr, din actul de vânzare, autentificat de tribunalul Ilfov secția de Notariat la No. 2509 din 15 Februarie 1914, posterior intentării acțiunii în contestarea legitimării care a avut loc la 31 Octombrie 1912, act prin care Maria Șeitan, Ilie R. Boros și Cicerone Boros vând lui Barbu Marinescu și soției acestuia Maria Marinescu un imobil din București, strada Strungari No. 19. colț cu strada Călugăruului, rămas pe urma defunctului Ion R. Boros, fratele lui Petre Boros, precum și din următoarele acte : jurnalul No. 4261 din 12 Iunie 1914 al tribunalului Ilfov, secția Notariat, relativ la scoaterea în vânzare de către numiții al unui alt imobil din București strada Poetului, rămas pe urma aceluiași Ion Boros, din procesul verbal cu data de 4 Octombrie 1914 și sentința No. 657 din 10 Octombrie 1914 ale tribunalului Ilfov secția I, cel dintâi privitor la împărțea sumei de 28.100 lei realizată din vânzarea imobilului din strada Poetului, iar cea de a doua la omologarea acestei împărțeli ; din petiția adresată tribunalului Ilfov secția I, înreg. la No. 25.916 din 14 Octombrie 1914 prin care Maria Șeitan, Ilie Boros și Cicerone P. Boros, cer să se scrie Cassei de depuneri să li se libereze fiecăruia suma ce li se cuvine din împărțea arătată mai sus ; și din jurnalul tribunalului Ilfov, secțiunea I, No. 9429 din 17 Octombrie

1914, prin care se dispune liberarea sumelor de bani, urmată de primirea lor de către cei în drept, toate aceste acte posterioare sentinței tribunalului, ce s'a apelat, care poartă data de 6 Martie 1914, rezultă în modul cel mai evident că, Maria Șeitan și Ilie R. Boros, au recunoscut lui Cicerone P. Boros calitatea de copil natural al lui Petre Boros și Victoria Bărbuceanu, care 'l-au legitimat prin căsătorie subsequentă ;

Considerând că această recunoaștere, făcută în mod formal prin acte autentice și publice, fără nici o rezervă, și la o epocă când reclamanții în contestarea legitimărei, cunoșteau pretinsul vițiu al acestei legitimări, adică posterior intentării acțiunii și sentinței tribunalului prin care li s'a respins acțiunea, este de natură prin consecințele ei juridice de a produce efectul că contestarea legitimărei să nu mai poată fi primită în urmă ;

Considerând că nu poate fi primit ca întemeiat argumentul invocat de către reclamanții Maria Șeitan și Ilie Boros, când susțin că ei 'și-au manifestat rezerva de a continua acțiunea în contestarea legitimărei prin faptul că au declarat apel în contra sentinței tribunalului, prin care li se respinge acțiunea, de oarce există acte de recunoașterea calității lui Cicerone Boros, chiar posterioare acestui apel care a fost făcut la 26 Martie 1914 precum sunt cele privitoare la vânzarea imobilului din strada Poetului și la împărțirea sumei realizată din această vânzare, acte care s'au perpetrat dela 12 Iunie 1914 încoace și numai prin aceste acte la care Cicerone Boros era chemat a participa în calitatea lui de copil natural legitimat de Petre Boros și Victoria Bărbuceanu, se putea face o asemenea rezervă ; or, rezerva nefiind făcută, rezultă în mod învederat că reclamanții au recunoscut calitatea lui Cicerone Boros, și deci nu pot să o mai conteste ;

Considerând că, reclamanții Maria Șeitan și Ilie Boros mai obiectează că, chiar dacă ar fi recunoscut în fapt că Cicerone este copil natural al lui Petre Boros și legitimat de acesta, totuși în drept nu sunt decăzuți de a contesta legitimarea, întrucât chestiunile de filiațiune fiind de ordine publică și nefcând parte din comerț, orice convențiune sau renunțare asupra lor este nulă, această obiecțiune însă este nefondată, căci principiul pus, trebuie înțeles în sensul că convențiunile și renunțările sunt nule atunci

când rezultă din ele că se creează o stare de lucruri falsă, consimțindu-se sau convenindu-se la o filiațiune care nu există, iar nicidecum când prin ele se recunoaște o stare de lucruri conformă cu adevărul, cum în speță a făcut Maria Șeitan și Ilie Boros, când prin actele sus menționate au recunoscut că Cicerone este copilul lui Petre Boros ;

Că astfel fiind, Maria Șeitan și Ilie Boros sunt decăzuți din dreptul lor de a mai putea contesta legitimarea lui Cicerone Boros ;

Având în vedere că Cicerone Boros a susținut în al doilea rând, că independent de recunoașterea calității sale de către Ilie Boros și Maria Șeitan, dânsul se găsește a adăpostul actului de legitimare, în care Petre Boros și Victoria Bărbuceanu îl recunosc de fiu al lor și că acest act stă în picioare până la dovada contrarie ;

Că, prin nimic reclamanții nu fac o asemenea dovadă, întrucât prezumțiunile ce invoacă ca și proba cu martori sunt inadmisibile ;

Considerând că, în drept, actul de legitimare prin căsătorie subsequentă, ca orice act de stare civilă, are forță probantă *erga omnes*, că copilul are de mamă și de tată pe aceia care 'l au recunoscut, această forță însă poate fi darămată prin proba contrarie de oricine are un interes moral sau material spre a stabili falșitatea recunoașterii că copilul nu aparține acelor care 'l-au recunoscut, iar proba se poate face prin martori și prin simple prezumțiuni ;

Considerând că reclamanții Maria Șeitan și Ilie Boros, spre a stabili că copilul Cicerone nu este al Victoriei Bărbuceanu, și că declarațiunea de recunoaștere din actul de legitimare este falsă, invoacă următoarele fapte ca prezumțiuni : că, în actul de naștere al copilului Cicerone și în actul lui de boțez, semnat de preotul C. Dumitrescu, se vede mențiunea că el este copilul femeii Victoria Dumitrescu ; că, chiar Iancu Bărbuceanu, tatăl Victoriei Bărbuceanu, care a figurat ca martor la nașterea copilului, confirmă aceasta ; că, în actul de naștere al copilului Cicerone, se vede că mama lui avea vârsta de 20 de ani, ceea ce corespunde întocmai cu vârsta Victoriei Dumitrescu, care este născută în anul 1864' pe când Victoria Bărbuceanu este născută la 1857, și la epoca nașterii avea vârsta de 27 de ani ; că, dacă copilul Cicerone, ar fi fost în realitate al Victoriei Bărbuceanu, ar fi trebuit cu ocaziunea căsătoriei

acesteia cu Petre Boroș și a legitimității, să se facă rectificarea actului de naștere al copilului în privința mamei;

Considerând că, prezumțiunile invocate sunt insuficiente spre a stabili recunoașterea frauduloasă, întrucât unele din ele sunt dărâmate prin prezumțiuni contrarii mult mai tari, iar altele derivă din fapte cari își găsesc explicația lor în mod natural.

Intr'adevăr, este inadmisibil a se susține că Petre Boroș și Victoria Boroș să fi recunoscut ca al lor un copil strein, când la epoca recunoașterii și a căsătoriei, se constată că ei erau destul de tineri, — soțul în vârstă de 39 ani, iar soția de 31, — și puteau fi animați de speranțe legitime că vor avea copiii lor proprii; că, nu este verosimil a se crede că dacă copilul n'ar fi fost al Victoriei Bărbuceanu, tatăl acesteia, Iancu Bărbuceanu, să se prezinte însuși la ofițerul stărei civile ca martor și să declare nașterea unui copil străin și nici ca acest copil să fie botezat de sora Victoriei Bărbuceanu, anume Smaranda, afară numai dacă ar rezulta că, între familia Bărbuceanu și pretenșii părinți ai Victoriei Dumitrescu, ar fi existat oarecari legături de simpatie, dar aceasta nu s'a stabilit cu nimic; că, dacă nu s'a cerut cu ocazia legitimității rectificarea actului de naștere al lui Cicerone în privința numelui mamei, aceasta a fost din cauză că Petre Boroș și Victoria Bărbuceanu, în simplitatea lor, au crezut că este inutil a face aceasta, din momentul ce ei au recunoscut că Cicerone e copilul lor natural; că declarațiunea neadevărată a numelui mamei, de Victoria Dumitrescu, precum și nepotrivirea de vârstă, se explică prin dorința bătrânului Iancu Bărbuceanu, de a ascunde față de lume că, fiica lui a dat naștere unui copil natural;

Că prin urmare, prezumțiunile invocate nu pot avea nici o consistență juridică, fiind combătute de prezumțiuni contrarii;

Considerând în ce privește dovada cu martori cerută de reclamanti, spre a stabili că Victoria Bărbuceanu, devenită prin căsătorie Victoria Boroș, n'a fost niciodată însărcinată și deci n'a avut niciodată copii, deși admisibilă în principiu, este inoperantă în fapt, întrucât foarte adeseori se poate întâmpla ca o femeie să fie însărcinată, fără ca sarcina să se trădeze prin semne vizibile controlabile prin martori, iar în ce privește o asemenea dovadă cerută spre a se stabili că mama copilului Cicerone, născut în 1884 Septembrie 29, e al Victoriei Dumitrescu fiica lui Dumitru Cărciumaru sin Voicu, este inadmisibilă în drept, întrucât se tinde să se stabilească maternitatea fără ca să existe un început de dovadă scrisă, ceea ce este interzis prin art. 308 c. civ.;

Că astfel fiind, din toate aceste considerațiuni re-

zultă că, acțiunea în contestarea legitimității urmează a fi respinsă;

Având în vedere în ce privește acțiunea bănească, intentată de Cicerone P. Boroș, în contra lui Ilie Boroș, prin care cere ca acesta să fie obligat să plătească suma de 42.628 lei și 57 bani, sumă care înaintea Curței, prin concluziunile orale și scrise, a redus-o la aceea de 16.800 lei, cu care reclamantul pretinde că autorul său Petre Boroș, în calitate de frate al lui Ilie Boroș, l-a împrumutat pe acesta din urmă între anii 1891 și 1913, ca să-și urmeze studiile la Paris;

Având în vedere că, Ilie Boroș recunoscând că a primit dela fratele său Petre Boroș, pe când era la Paris, suma de 16.800 lei, între anii 1891 și 1913, după cum se constată și dintr'o serie de chitanțe, aflate la dosar, obiectează însă că nu datorează această sumă nefiindu-i trimisă ca împrumut, ci ca binefacere, sau în tot cazul ca o donație manuală remuneratorie, în schimbul serviciilor pe cari dânsul, Ilie Boroș, le făcea fratelui său Petre, procurându-i mărfuri din străinătate, fapt pentru care în mod subsidiar propune și dovada cu martori;

Considerând că, într'adevăr, din scrisorile cu data de 26 Martie 1891, 7 Iulie 1892, 4 Mai 1893, 30 Aprilie 1894, 15 Iulie 1894, adresate de Ilie Boroș din Paris, fratelui său Petre Boroș, și din acelea cu data de 4 Iulie 1898 și 1 Ianuarie 1900, cea dintâi adresată lui Petre Boroș, iar cea de a doua de Cicerone Boroș, lui Ilie Boroș, rezultă că, banii trimiși nu erau dați ca împrumut, sau cu vre o înțelegere de restituire, căci în toate aceste scrisori se întrebuințează de o parte și de alta termenii: «ajutor» și «binefacere»;

Că, dacă prin două din scrisorile menționate: în cea cu data dela 7 Iulie 1892 și 15 Iulie 1894, Ilie Boroș se oferă să restituie banii trimiși, aceasta se explică prin aceea că la un moment dat, tăindu-i-se pensia, Ilie Boroș a făcut o asemenea ofertă ca să înduplece pe fratele său să continue a-i trimite bani, din nimic însă nu rezultă că Petre Boroș a convenit la o asemenea ofertă, din contra Petre Boroș prin scrisoarea cu data de 7 Aprilie 1898, posterioară celor două scrisori ale lui Ilie Boroș, se exprimă textual: «voesc a-ți da acest ajutor, spre a fi împăcat cu conștiința, că eu ți-am dat tot concursul meu ca să reușești», ceea ce înseamnă că trimiterea banilor, nu și-au schimbat caracterul de binefacere, chiar în urma ofertei de restituire;

Că astfel fiind, acțiunea intentată de Cicerone Boroș, contra lui Ilie Boroș, pentru plata sumei de 16.800 lei, devine nefondată;

Având în vedere acțiunea reconvențională făcută de Ilie Boroș, prin care cere ca Cicerone Boroș să fie obligat să-i plătească suma de 40.000 lei, din care 10.000 lei reprezentând valoarea serviciilor pe care le-a adus lui Petre Boroș, pe când dânsul, Ilie Boroș se afla la Paris, procurându-i marfă de marchitanie și fierărie iar suma de 30.000 lei, reprezentând valoarea mărfurilor rămase în magazinul de fierărie din

București al lui Petre Boroș, marfă care forma partea sa egală cu a acestuia în succesiunea defunctului lor frate Radu Boroș;

Considerând, în ce privește primul punct din cerere relativ la suma de 10.000 lei, că el este nefondat, întrucât luându-se ca făcute serviciile pretinse de Ilie Boroș, fără a mai fi nevoie să fie stabilite prin martori după cum se cere, ele nu pot fi privite decât ca servicii gratuite dela frate la frate și astfel nu pot să dea naștere la o acțiune în justiție;

Că, afară de aceasta, lipsa de fundament a unei asemenea pretențiuni mai rezultă și din faptul că Ilie Boroș a declarat, atât oral, cât și prin concluziunile scrise, că nu insistă să i se plătească această sumă de cât numai în cazul când și el ar fi obligat să plătească lui Cicerone Boroș vre-o sumă de bani, or acțiunea bănească a lui Cicerone Boroș contra sa, după cum se constată din cele de mai sus, a fost respinsă ca neîntemeiată;

Având în vedere, în ce priveșete pe cel de al doilea capăt de cerere, relativ la suma de 30.000 lei, că Ilie Boroș spre a stabili că i se cuvine această sumă se referă, chiar prin petițiunea de intentarea acțiunii la contractul de societate cu data de 23 Mai 1882, intervenit între Petre R. Boroș și Niculae St. Șeitan nepotul acestuia, cu privire la negoțul de marchitanie și fierărie ce urma să facă împreună, în care contract se vede la No. 15 că Ilie Boroș are dreptul la suma de lei 30.000, din succesiunea fratelui său Radu Boroș, sumă pe care cei doi asociați se obligă a i-o plăti;

Având în vedere că Cicerone Boroș, fără a tăgădui drepturile lui Ilie Boroș care decurg din succesiunea lui Radu Boroș, obiectează că autorul său Petre Boroș, nu datoră de cât jumătate din suma de 30.000 lei adică 15.000 lei, pe care a plătit-o, iar cealaltă jumătate se datora de către Niculae St. Șeitan;

Considerând că în adevăr, întru cât suma de 30.000 lei luată în marfă de către cei doi coasociați rezultă că provine dintr'o moștenire, ea este de natură civilă și întrucât solidaritatea în privința obligațiunii plăței, nu este scrisă nicăeri, plata se divide egal între cei doi coasociați;

Considerând că, din chitanțele aflate la dosar, care poartă data anilor 1885—1890, semnate de către Ilie Boroș și recunoscute de acesta în instanță, cari însumează mai mult de 15.000 lei, se constată că Petre Boroș a achitat partea sa din obligațiune;

Considerând că Ilie Boroș obiectează că suma la care se referă menționatele chitanțe a fost încasată ca dobânzi pentru capitalul ce avea de primit, această obiecțiune însă este nefondată, de oarece el însuși recunoaște prin chiar petițiunea de intentarea acțiunii

că dobânzile i se datorează încă și că pentru ele și-a rezervat calea unei acțiuni separate;

Considerând că, o dovadă mai mult că nu i se datorează nici capital, mai rezultă pe lângă chitanțele descărcătoare de mai sus și din faptul că posterior ultimei chitanțe de plată din anul 1890, Ilie Boroș prin scrisorile sale dintre anii 1891—1900 adresate fratelui său Petre Boroș, imploră acestuia ajutor și consideră sumele ce i se trimeteau în urmă că bine facere, or, dacă i s'ar fi datorat ceva, logic era să ceară din ceea ce pretinde că avea de primit;

Având în vedere că Ilie Boroș mai susține că chiar dacă datoria ar fi fost divizibilă, totuși Petre Boroș era obligat să plătească și partea de 15.000 lei a lui Niculae St. Șeitan, de oarece din actul de desfacerea tovarășiei dintre aceștia, autentificat de tribunalul Ilfov, secția de Notariat la No. 4779 din 1889, pe care-l produce în instanță, rezultă că Petre Boroș a luat asupra sa tot activul și pasivul negoțului și prin urmare și partea ce i se datora de către N. Șeitan;

Considerând că și această susținere este nefondată, de oarece din actul de desfacerea tovarășiei, ce s'a invocat de însuși reclamant, rezultă că datoria lui Șeitan confundându-se în pasivul fondului de comerț luat de Petre Boroș asupra sa, ea a devenit comercială și astfel este prescrisă, conform art. 947 codul comercial, întrucât au trecut zece ani dela 1890, data ultimei chitanțe de plată și până la 31 Octombrie 1912, data intentării acțiunii, prescripțiune care urmează să fie admisă, de oarece Cicerone Boroș o cere și face dintr'însa un punct de apărare în favoarea sa;

Considerând în ce privește dovada cu martori și expert, cerută de Ilie Boroș spre a stabili quantumul mărfii rămasă ca parte a sa în moștenirea lui Radu Boroș și valoarea ei, că o asemenea dovadă este inutilă, de oarece însuși reclamantul Ilie Boroș fixează prin acțiune valoarea mărfii la 30.000 lei, sumă care este recunoscută și de Petre Boroș prin actul de asociațiune vorbit mai sus, așa că astăzi nu poate cere și stabili o valoare mai mare;

Că, dar, din toate considerațiunile arătate, urmează ca apelurile făcute de Cicerone Boroș, Ilie Boroș și Maria Șeitan să fie respinse ca nefondate și confirmată sentința tribunalului.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier Al. Dem. Oprescu, respinge atât apelul făcut de Cicerone P. Boroș cât și apelul făcut de Maria Șeitan și Ilie R. Boroș, etc.

Semnați: Oscar N. Nicolescu, St. Mladoveanu,
M. Balș, Al. Dem. Oprescu, P. Hagîopol.